

Esej o demokratiji - Da li se demokratija može izvoziti?

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 9 | Nivo: Fakultet političkih nauka

Demokratija – problem definisanja

Adekvatan odgovor na farsično formulisanu tezu o izvozu demokratije, podrazumijeva pojmovno određivanje demokratije, njeno definisanje, i na samom početku onemogućava jednosmjerni analitički slijed eseja. Naime, demokratija spada u red onih političkih (i filosofskih) pojmoveva koji se suprotstavljaju jasnom i simplifikovanom definisanju. Njeno etimološko značenje (vladavina naroda), koje ni u vremenu kada je nastalo nije odgovaralo pravom stanju stvari (pojam se faktički razlikovao od onog što se tim pojmom određivalo), ne vodi njenom bližem određivanju. Od vladavine loših, neprosvećenih i oholih, vladavine siromašnih, vladavine većine do konsocijativnog modela vladavine svih, demokratija je kameleonski modifikovala svoje sadržinsko određenje. Ukoliko se uzme u obzir činjenica da je ovaj fenomen doživio različite interpretacije i konceptualizacije kako od političkih misililaca tako i od realnih, istorijskih društvenih sistema smatra se da je danas gotovo nemoguće govoriti o demokratiji, kao pojmu koji uvijek znači isto, nego isključivo o demokratijama. Ipak, rasprava o mogućnosti izvoza demokratije, zahtijeva njeno bliže određivanje kako u smislu demokratije kao sistema institucija i oblika međusobnog saobraćanja unutar jednog društva tako i u supstancialnom određenju demokratije koje podrazumijeva kvalitet tih procesa, duhovnu atmosferu demokratskog društva. Prosta je ali i istinita konstatacija da je za ostvarivanje demokratskog poretku u jednom društvu neophodno spojiti oba aspekta teorijskog definisanja demokratije, odnosno proceduralnu (šumpeterovku) definiciju demokratije, koja podrazumijeva primat institucionalizovane izborne procedure, upotpuniti supstancialnom (dajmondovskom) „liberalnom demokratijom“ koja otvara cijeli kosmos principa: zaštićena individualna prava i slobode, političku jednakost pred zakonom, vladavinu zakona koja građane štiti od države i paradržavne samovolje, kulturni, etnički i religijski pluralizam, nezavisnost medija, slobodan pristup alternativnim izvorima informacija, pojedinca čija je sloboda samoostvarenja ograničena jedino slobodom drugog pojedinca. Takvim pristupom složen sistem raznolikog određivanja demokratije manje i više svodimo na njena dva ključna aspekta: formalni i sadržinski, i u kontekstu istih pokušavamo da odgovorimo na postavljeno pitanje.

Eidos vs. entelehia

Uz prihvatanje moguće kritike da je upotreba metafizičkih segmenata filosofskih sistema u tumačenju savremenih fenomena izlišno, smatram opravdanim da se u analizi ove teme poslužim Aristotelovim konceptom četiri počela. Četiri počela ili razloga bića koja nam, prema Aristotelu, omogućavaju poimanje svijeta u cjelini ali ujedno i u svim pojedinostima, čine četiri segmenta: oblik (eidos), materija (hyle), kretanje (entelehia) i svrha (telos). Biće demokratije, njen konkretni i opredmetljen oblik, i njeno stvaranje može se analizirati u dinamici ova četiri načela.

Oblik, u smislu kvaliteta na osnovu kojeg biće jeste ono što jeste, predstavlja bi specifičan demokratski kapacitet jednog naroda, njegovu mogućnost da na osnovu istorijskih modela ubličavanja demokratije, stalno iznalazi nove i prikladne forme proceduralne demokratije. Oblik je aktivni princip, on predstavlja obrazac ili skicu koja određuje izgled konačnog rezultata i predstavlja svojevrsnu političku kulturu jednog entiteta, lišenu konzervativne obojenosti koju ovom pojmu pripisuju. Ovaj segment demokratizacije pripada isključivo narodu koji tim procesom ide, izraz je autohtonog političkog usmjerjenja i kao takav ne može se izvoziti.

**----- OSTAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com